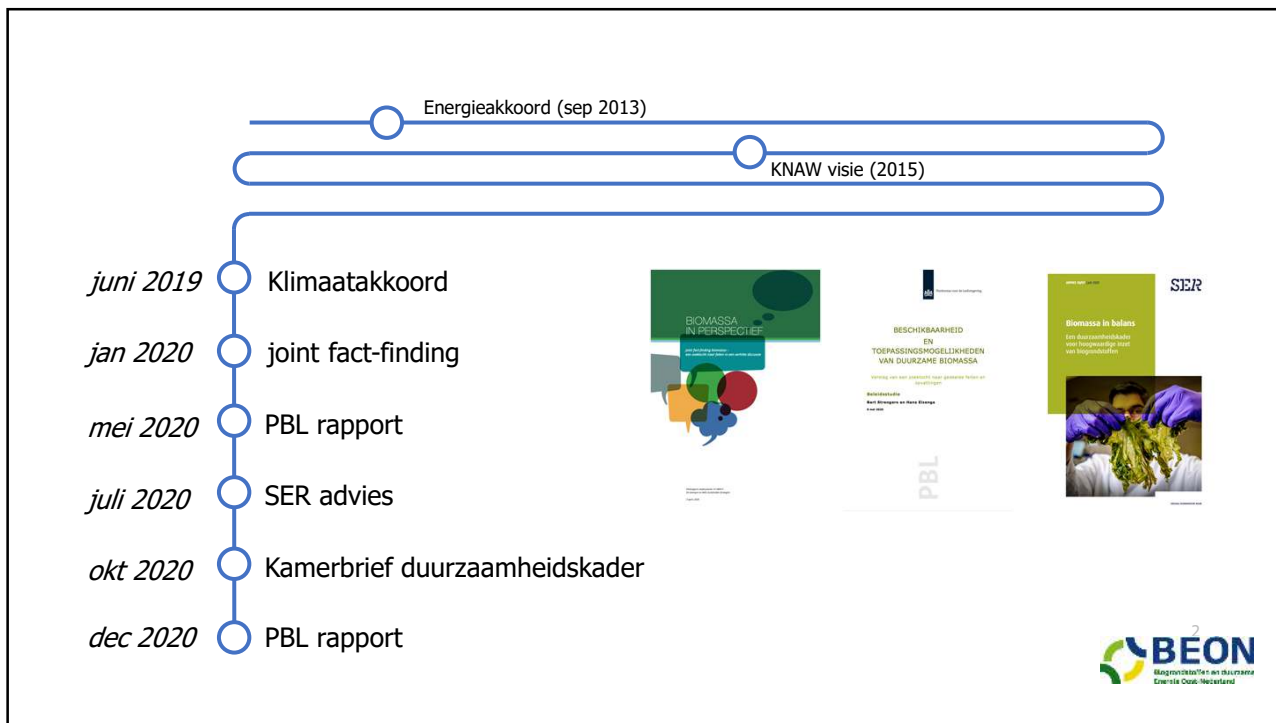

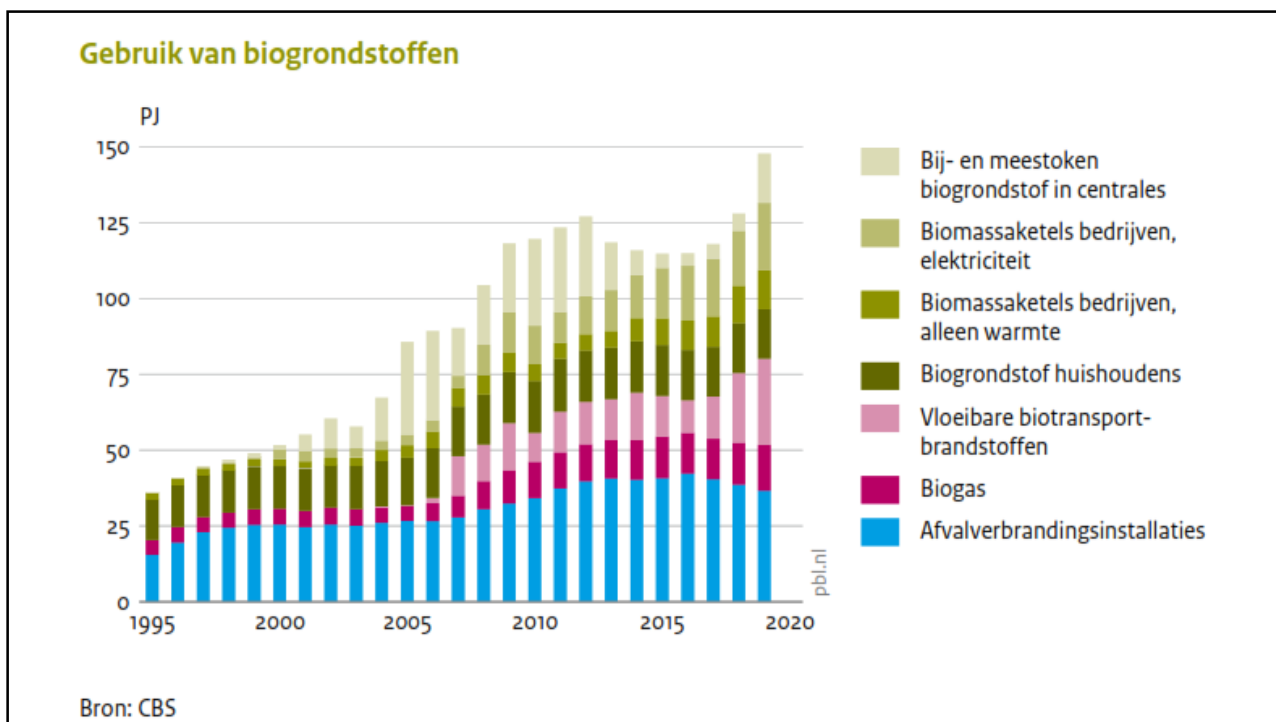
Discussie over de inzet van biograndstoffen

Frans Feil
CoP Noord-Veluwe
12 januari 2021

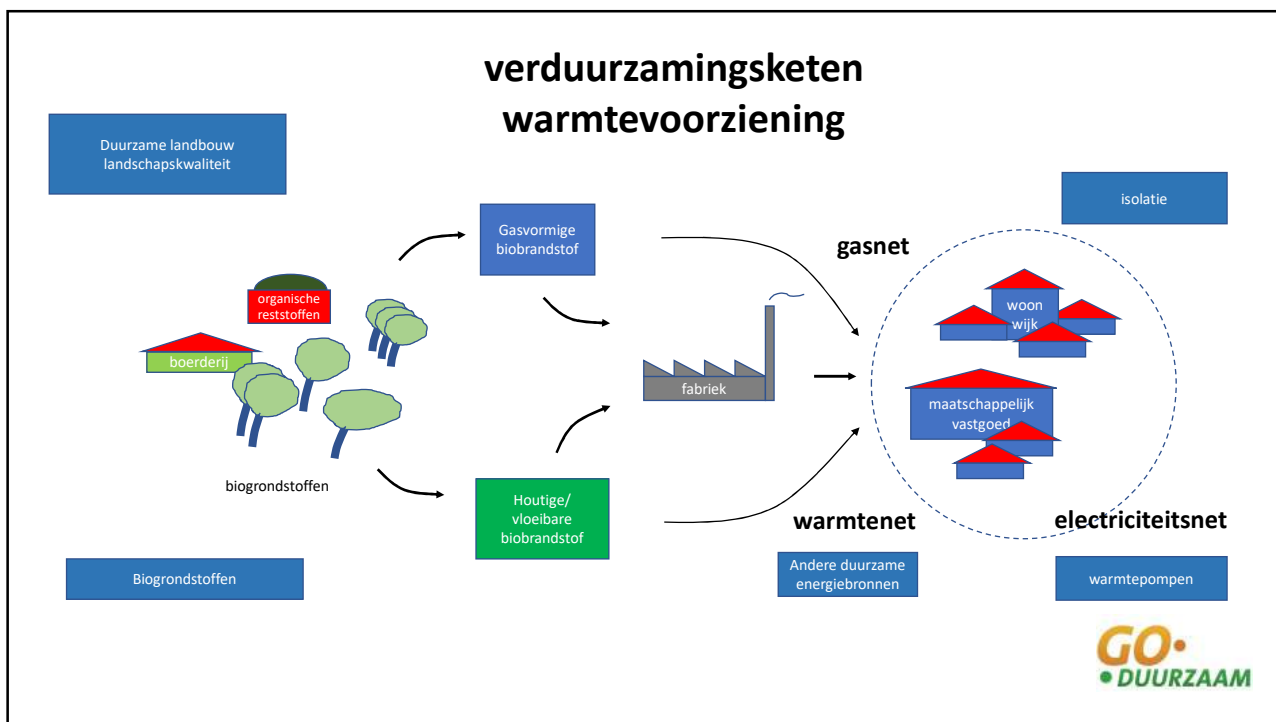
1

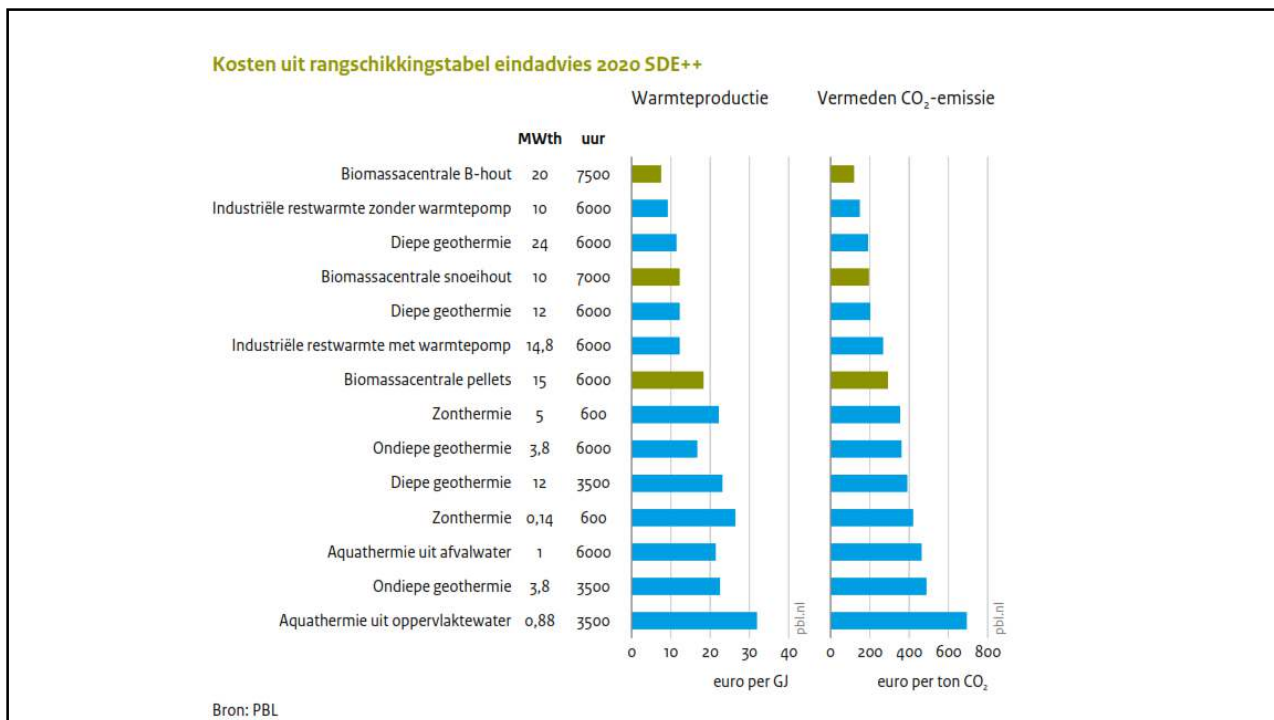
2

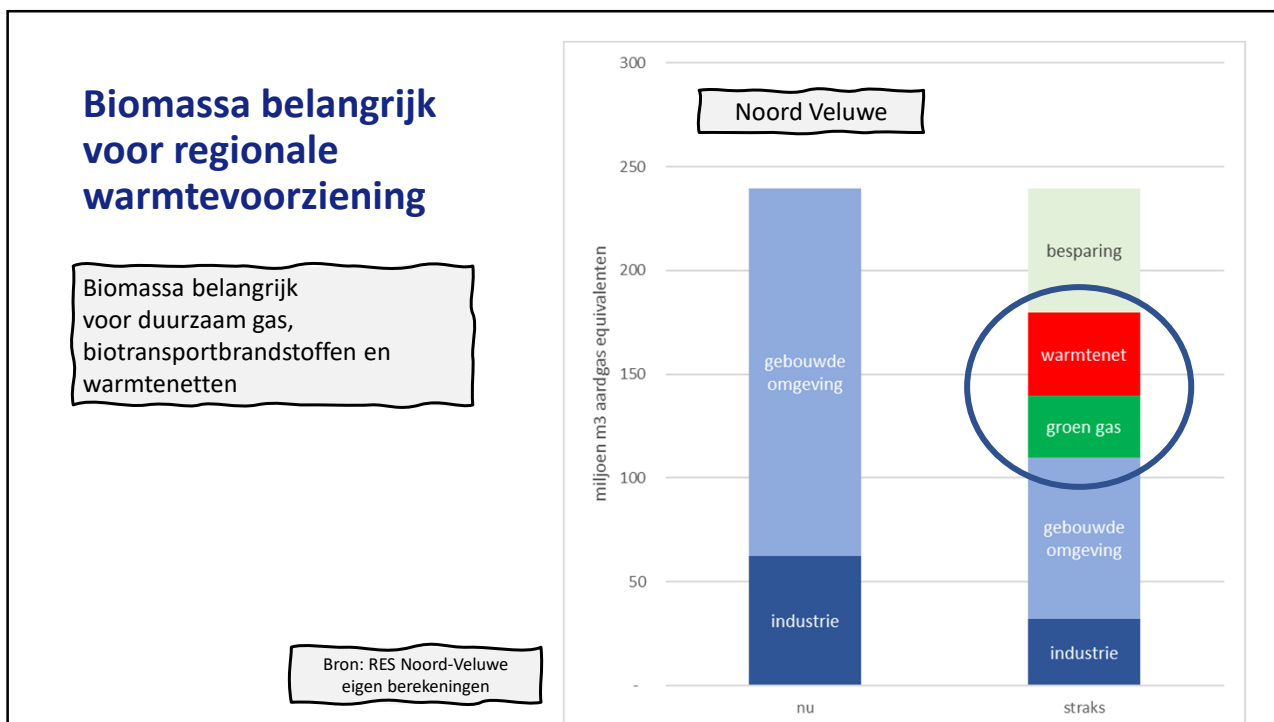
3

4

5

6

Het maatschappelijk debat over biomassa

Perspectieven	Klimaat	Strikt hernieuwbaar	Hernieuwbare Grondstoffen	Ecologie	Duurzame Ontwikkeling
De wens 	Zo snel mogelijke reductie van broeikasgasemissies zodat opwarming wordt beperkt tot maximaal 1,5 graden.	Een hernieuwbaar energiesysteem op basis van zon, wind en groene waterstof.	Een regeneratieve economie: circulair en biobased.	Leven binnen planetaire grenzen (bv kringlooplandbouw).	Mondiale handel die bijdraagt aan verbeteringen voor lokale gemeenschappen.
Inspiratiebron 	IPCC	Rocky Mountains Institute	Ellen MacArthur Foundation	WWF Living Planet; Rockström, Planetary Boundaries	VN Sustainable Development Goals
Realisatie 	Alle opties inzetten. Technologieneutrale kosten-baten. Cruciaal is dat broeikasgassen geprijsd worden door een belasting of handelssysteem.	Technologiekeuzes met zowel stimulering door de overheid als beweging van onderop.	De overheid moet sturen op het sluiten van kringlopen en innovatie stimuleren.	Beleed gericht op behoud en herstel van habitats en soorten. Verandering van individuele levensstijl.	Eerlijke en inclusieve handel. Ontwikkelings-samenwerking en keurmerken.
Roi van de biomassa 	Biomassa is noodzakelijk voor klimaatdoelen waarvoor ook negatieve emissies (BECCS) nodig zijn. Certificatie en verificatie garanderen duurzaamheid.	Liefst lokaal geproduceerde biomassa voor toepassingen waar geen alternatief voor is. Biomassa is een tussenoplossing op weg naar het eindbeeld.	Biomassa inzetten voor hoogwaardige toepassingen in chemie en als materiaal. Vooral rest- en afvalstromen. Alleen na cascaderen verbranden voor energie.	Hout niet verbranden, maar bosaanplant en -herstel als klimaatmaatregel. Alleen bij duurzame land- en bosbouw kan een deel van de reststromen worden ingezet voor hoogwaardige toepassingen.	Biomassa is niet schaars. Toename productie is mogelijk, hand in hand met verbetering van sociale omstandigheden, klimaat en leefomgeving.

7

Bespreking SER-rapport

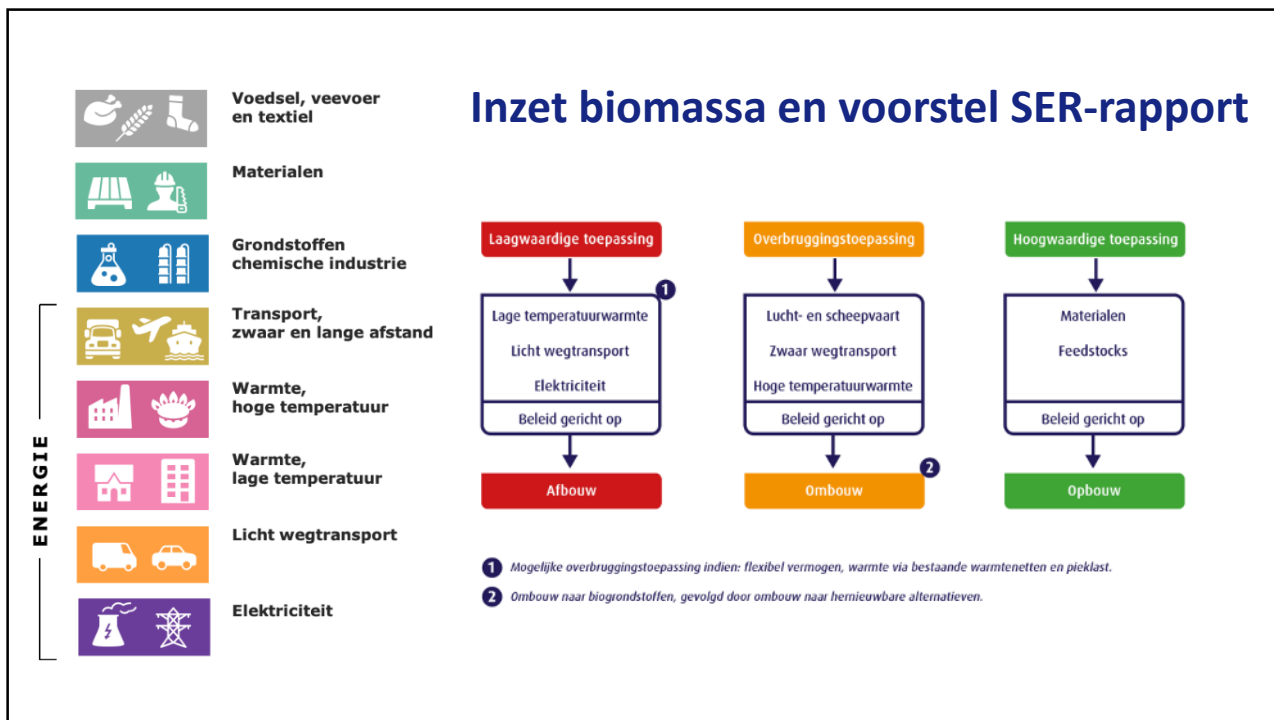

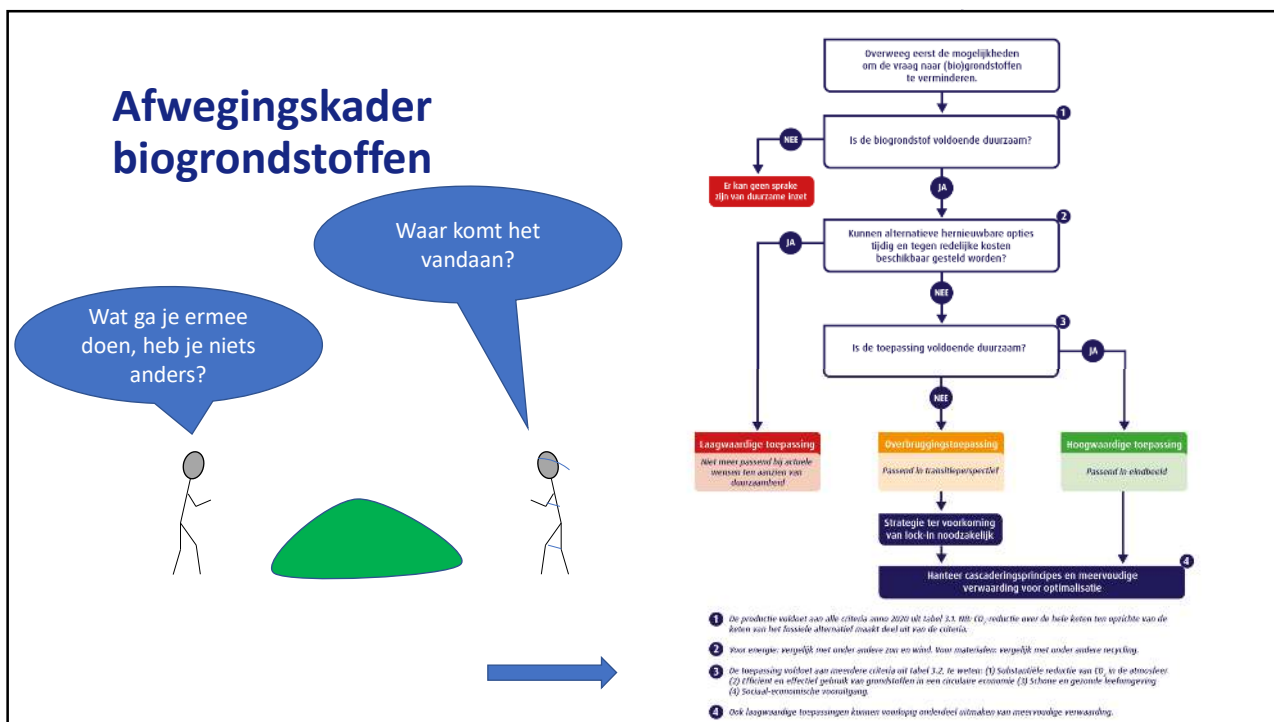

Ed Nijpels: "de nuance in het SER-advies is essentieel"

8

9

10

Reacties in de media

NOS

Subsidies voor biomassa als bron van elektriciteit of warmte moeten zo snel mogelijk worden afgebouwd

NOS

Biomassa is waardevol als grondstof voor de chemische industrie, maar verbranden is zonde

NOS

“Houtstook is foute boel, dit is de conclusie van het SER-advies”

11

SER-rapport in het echt

Afbouw voor elektriciteit alleen voor basislust (niet voor pieklust of back-up)

Pag.25

Ook laagwaardige toepassingen [lage temperatuurwarmte] kunnen voorlopig onderdeel uitmaken van meervoudige verwaarding

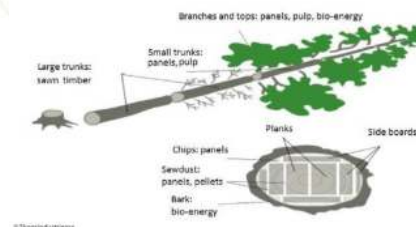
Pag. 13

Zet in op biobrandstoffen voor zwaar wegtransport, lucht en scheepvaart

Bron: Casun

Uit: Routekaart Circular Business Platform

#Stagindustriem

Pag.24

12

SER-rapport in het echt

Cruciaal voor de afbouw van subsidies is dat er duurzame alternatieven zijn tegen redelijke kosten

Pag.25

Verbranden biomassa voor warmtenetten kan als dit tijdelijk is en op den duur wordt vervangen door andere duurzame bronnen

Pag. 25

Zet groen gas in als sluitstuk van de energietransitie

Pag.25

13

SER-rapport in het echt

Bij bio-warmtecentrales voor stadsverwarming kunnen met behulp van rookgasreiniging, effecten op de luchtkwaliteit nagenoeg geheel worden voorkomen

Pag.60

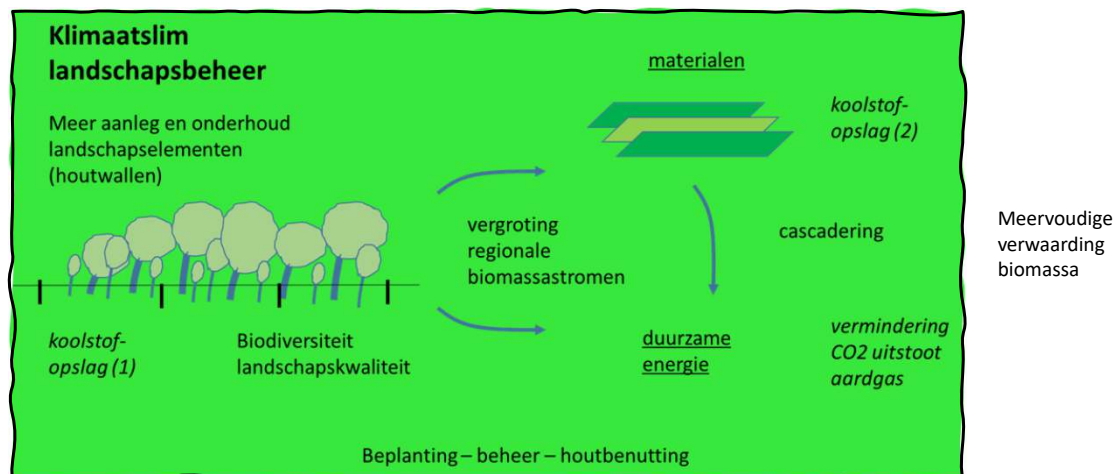
Vraag naar biograndstoffen voor hoge temperatuurwarmte bedraagt 44 PJ/jaar

Pag.66

14

Kansen

15

Uitbouw activiteiten

Groen gas
activiteiten

Voorbeeld Harderwijk

Biomassa voor hoge
temperatuur
toepassingen

Voorbeeld
Friesland Campina
en For Farmers

Productie
geavanceerde
biobrandstoffen
en materialen

Voorbeeld
Empyro

Voorwaarden

Alle projecten
NTA8080

BEON-projecten

Bio-grondstoffen
informatie

RES-website
FAQ BEON-website
Biomassafeiten

Voorlichting
gemeenten biomassa
en warmteplannen

Mogelijk gemaakt door
provincie Gelderland
en EFRO

16

Zorgen

“SER-advies zorgt voor onzekerheid, dit is slecht voor investeringsklimaat”

Geen nieuwe initiatieven
Geen lokale investeringskracht

Bio-energie discussie zorgt voor onveilig politiek handelingsterrein

Geen ondersteuning lokale bestuurders
Geen overheidsfinanciering

Hoogwaardige toepassing alleen rendabel bij meervoudige verwaarding en inzet laagwaardige reststromen voor energie

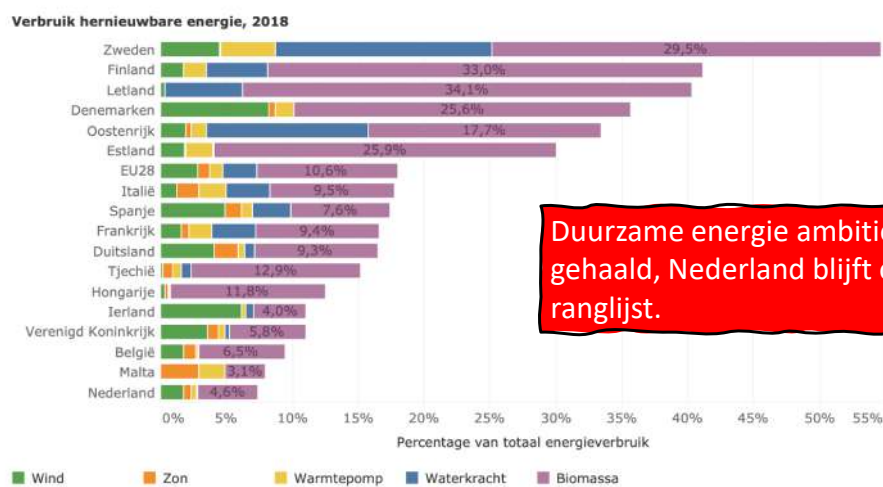

Geen business case

17

Bedreiging

Figuur 4.2 Verbruik hernieuwbare energie 2018 in een deel van de EU landen.

Duurzame energie ambities worden niet gehaald, Nederland blijft onderaan op de ranglijst.

18

Response kabinet

...is overtuigd dat inzet biomassa noodzakelijk is in transitie naar klimaatneutrale en circulaire economie in 2030 en 2050.

...inzet op adaptieve en flexibele cascadering door volledige economische benutting van gewassen en robuuste conversietechnieken met toepassingen die grondstoffen langer en met hoge kwaliteit in de keten houden, zoals bijvoorbeeld bio-raffinage.

Overgenomen uit Klimaatakkoord

Meerjaren Missiegedreven
Innovatieprogramma
Biobased grondstoffen

19

Response kabinet (2)

Stimulering alternatieven

Warmtebronnenstrategie
Geothermie

Stimulering groen gas

Routekaart Groen gas
Hybride warmtepomp

Vergroting van het aanbod van biograndstoffen in combinatie met bodembeheer, natuur en biodiversiteit

Bossenstrategie

Meerjaren Missiegedreven
Innovatieprogramma
Productie en gebruik biograndstoffen

20

Response kabinet (3)

Afbouw inzet electriciteit

Geen nieuwe beschikkingen
bijstoken

Afbouw inzet warmte

Kabinet neemt nuance SER over

Advies PBL over afbouw lage
temperatuur-warmte

Voorwaarde is een
betaalbare transitie!

21

PBL-advies (1)

Snelle opschaling
alternatieve warmtebronnen
niet aannemelijk

Warmtenetten moeten uitbreiden
en verduurzamen (gerekend was
op 10-15 PJ biograndstoffen)

Snelle opschaling
warmtepompen niet
aannemelijk

Vergt hoge isolatiegraad en extra
capaciteit elektriciteit netwerk

22

PBL-advies (2)

Warmtenetten belangrijk
voor lange termijn

Houtige biograndstoffen
nodig als
overbruggingstoepassing

Duidelijk
duurzaamheidskader
essentieel

Voor ontsluiting geothermie,
aquathermie en restwarmte en
verlichting druk elektriciteit netwerk

geothermie

warmtenetwerk

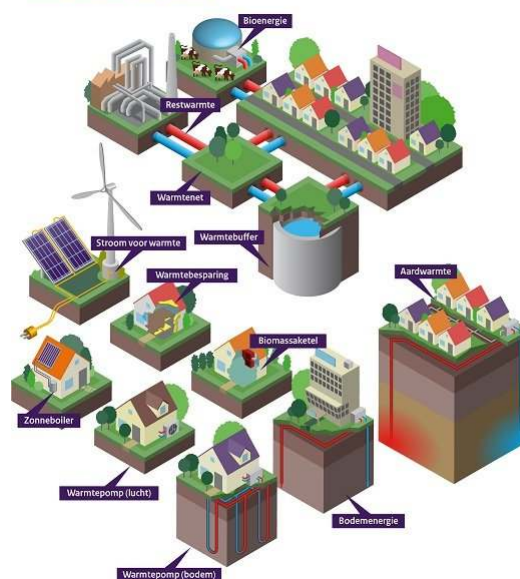
23

PBL-advies (3)

Vastleggen einddatum risico
voor klimaatambities

Eerst beter zicht op
alternatieven

Gebouwde omgeving

24

GO.
• **DUURZAAM**

Contact:

Frans Feil
feil@btgworld.com
coordinator@stichtingbeon.nl

Meer informatie:

[documentatie biomassa-discussie](#) | [Stichting BEON](#)

Biograndstoffen en duurzame
energie veelzijdig inzetten
voor een beter klimaat

www.stichtingbeon.nl